

Bryssel, 5. toukokuuta 2026
(OR. en)

8756/26

AGRI 329
ENV 433

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Lannoitteiden saatavuus ja kohtuuhintaisuus EU:ssa – viljelijöiden tukeminen ja häiriönsietokykyisten elintarvikejärjestelmien edistäminen – Keskustelu

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (maatalous ja kalastus) 26. toukokuuta 2026 pidettävää istuntoa varten asiakohdassa mainittua asiaa koskeva tausta-asiakirja.

Lannoitteiden saatavuus ja kohtuuhintaisuus EU:ssa – viljelijöiden tukeminen ja häiriönsietokykyisten elintarvikejärjestelmien edistäminen

Covid-19-pandemian, energiakriisin ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen jälkeen komissio antoi marraskuussa 2022 tiedonannon ”Lannoitteiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistaminen”¹. Tiedonantoon sisältyi useita toimenpiteitä, joilla monipuolistetaan EU:n tuontilannoitteiden lähteitä, tuetaan lannoitteiden tuotantoa EU:ssa, helpotetaan kemiallisten lannoitteiden vaihtoehtojen tuotantoa ja käyttöönottoa ja edistetään uusiutuvien energialähteiden käyttöä lannoitteiden tuotannossa. Valtuuskunnat suhtautuivat marraskuussa 2022 pidetyssä maatalous- ja kalastusneuvoston istunnossa yleisesti ottaen myönteisesti tiedonantoon ja kehottivat komissiota kartoittamaan uusia toimia ja aloitteita tässä asiassa.

Lähi-idän nykyinen tilanne on entisestään lisännyt tarvetta vastata kiireellisesti haasteisiin, jotka johtuvat EU:n energiariippuvuudesta ja maailmanlaajuisen toimitusketjujen jatkuvista häiriöistä, jotka aiheuttavat merkittävää painetta EU:n elintarviketuotannolle, tuotantopanoskustannuksille, viljelijöiden tuloille ja elintarvikkeiden hinnoille kaikkialla unionissa. Komission äskettäisessä tiedonannossa ”AccelerateEU – energiaunioni: Kohtuuhintaista ja turvallista energiaa nopeutettujen toimien avulla”² korostetaan kiireellistä tarvetta tehostaa toimia, joilla lisätään omavaraisuutta ja puhtaan energian tuotantoa EU:ssa ja vähennetään riippuvuutta ulkoisista uusiutumattomista energialähteistä. Nousevat energiakustannukset rajoittavat kemiallisten lannoitteiden tuotantokapasiteettia EU:ssa, koska lannoiteteollisuudessa tarvitaan energiaa, joka on kallista. Samaan aikaan tuontilannoitteisiin vaikuttavat nykyiset korkeat hinnat ja toimitusketjujen häiriöt, jotka lisäävät kustannuksia, mikä pahentaa tilannetta entisestään. Nykyinen tilanne osoittaa, että lannoitemarkkinat ovat edelleen haavoittuvat.

¹ ST 14613/1/22 REV 1.

² ST 8482/26 + ADD 1.

Tätä taustaa vasten lannoitteiden saatavuus ja kohtuuhintaisuus on jälleen ajankohtainen aihe maatalouspolitiikassa. Kun otetaan huomioon tuleva tiedonanto lannoitteita koskevasta toimintasuunnitelmasta, on yhä tärkeämpää edistää lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimenpiteitä, joilla parannetaan EU:n strategista riippumattomuutta lannoitteiden käytössä.

Tällaisilla toimenpiteillä olisi pyrittävä tukemaan viljelijöitä, edistämään häiriönsietokykyisiä elintarvikejärjestelmiä ja turvaamaan elintarvikkeiden kohtuuhintaisuus kuluttajille.

Puheenjohtajavaltio pyytää tässä yhteydessä ministereitä tarkastelemaan seuraavia kysymyksiä:

- Ovatko vuoden 2022 tiedonannossa suositellut toimenpiteet lannoitteiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistamiseksi edelleen ajankohtaisia? Mitä lisätoimenpiteitä tai vaihtoehtoisia toimenpiteitä pidätte tarpeellisina, jotta voidaan vastata lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteisiin nykyisissä geopoliittisissa ja paikallisissa rajoitteissa?
- Kun otetaan huomioon lannoitteiden tuotantoon, käyttöön ja tarjontaan EU:ssa liittyvät lisähaasteet, miten voimme varmistaa maatalousalan ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn ja kilpailukyvyn EU:ssa?